

Beia Lúcia

(N° 33.)

La Vida

—
Cosas de poble.

¿cosas de poble? fan riure
— també a voltas fan plorar.

2 d'Octubre del any

1873.

La Vida

Cosas de poble

- ¿Cosas de poble? fan riuere
- també a voltas fan plorar.

1.

Lo trist clam de las campanas
quin resno s'exten al vall;
los mossos de la masia
que vestits de negre van;
comentaris de comares
y de donas de portal;
y mitja porta tencada
de casa l'heren del mas,
en dolorosa armonia
d'un finat donan senyals;
es l'heren de la masia
qu'a fonda tomba ha baixat.
l'espira el poble tristosa
y solerat funeral,
cuatre donas n'estan dretas
d'un ferrer en lo blinda,
pel carrè l'fosser camina,
se veu que va atrafagat
l'er, heren, p'è de la masia

qui s'és mort? — l'amo del mas —
una vella — i ay, al cel sia! —
un nin — i mare, ¿un mort hi ha?
un joventzel — si qu'ho sento,
'nabam a estudi plegats
quant la nostra pettera,
i Déu l'hagi ben perdonat!
— tamproch los richs se n'escapan
d'un ab enveja grant,
— una noya — era tant macó,
que vajú es mal aguanyat.
un jove — i tant jove qu'era,
— los hi vaig acompanyant
ab satisfaccio murmura
un home d'uns setanta anys.
— lo fosser — son quatre duros,
hi haurá enterro dels mes grants —
un baillet — i que me n'alegro!
enterro ab musichs hi haurá,
vestits negres, gent que ploran,
un tumult, molts capellans,.....
los deixa el fosser y camina
dret al mas, accelerat.

¿Cosas de papel? fan riuers,
diuen los de las ciuitats;
y lo cor del poeta exclama:
tambè a voltas fan ploras.
2.º

D'aigua fresca y cristallina
ni ha una font al mitj del mar,
deu dones ni esperen tanta,
la forca las hi ha atrapat,
de llur pensament fent obra
deu mil comentaris fan,
- qu'alegre estaria la viuuda,
- deura tornar-se a casar,
- are renysa ab los sogres
- vestint dol, y com llura,
- haura robat moltes unsas,
- no tindra desconsol grant,
- quanto fingiments y comedias
deu fer dels parents devant,
Tal pensa inspira l'enveja
dins lo cor dels ignorants.
A la orella de la viuuda
arriba tal comentari,
no haura plorat encare

y are plora, plora a' mars,
desconsolada, aburrida
del manflichi del veinat.
Concepent lo sufrir d'ella
l'hi diu un pages del mas:
- i cosas de pople?, fan riuere-
y ella responit tot plorant,
- enriqueusen vos, bon home,
masa a' mi me fan plorar.-
3er

Fresca n'és la matinada,
hermos lo dia de cillag,
la lluna agonitzant deixa
las terras de platejar,
encare llú alguna cotrella,
cubreix la rosada ls camps
y las tendras campanitas
pintadas se van badant;
baix a un clot, dins de becneda
de frondosos arbres y alto,
ni ha un grant sapceix qu'alimenten
aigues netas del canye.
Jo tranquil se caminaba
ab lo fluriol sota l'bras,

y em diestreu d'hermosa dona
qui'està en lo safreu rentant,
lo picador que desvetlla
fins la soletat dels plats.

Miris al safreu, prompte m' sento
sense cor, me l'han robat,
i quant bella es la rentadora,
quins braços ne té mes blancs,
va encare descabellada

empres l'cauent tant suau
d'aquells rulls negres, llustrosos
que baixanhi esquena avall,
y aquell coll de madaporda
que l'seu vestit escotat
deixa veurem, a la volta
feli's fanme y desgraciat.

Trobo una dona que llenya
porta en feip sobre l'seu cap,
— diguen dona, bona dona,
contentaume per pietat,
¿ qui es aquella donzelleta
qui'està l'aigua acariciant?
— no es donzella — ¿ es donchis canarda?
— es viuda y no s'ool casar

— I qu'infelis soch, bona vella,
— tal volta os escollirà,
si t'è la cara bunica
lo cor t'è encare mes grant,
si desd'agui os enamora
l'aymarèu al sèn costat,
n'è amable mes qu'un àngel,
com los santus t'è bondat,
jóvenzel, are qu'è dora,
y el sol encare no s'nat,
devalleu hi ben de presona
ans no marxi, no feu tant,
— Oh cent gràcias, llenyadora
que del mont baixeu al pla,
la que l'treballor sens muda
ha tornat los cabells blancs,
no os entretinguèu, no, dora,
que l'sol haviat expira,
caminèu y el cel os qui,
— en vos desitjo la pau,
— molt bon dia, — molt bon dia,
— a Déu siau, — jove, a Déu siau. —
¿Donas de poble fan riuver?
si en a me m'ha fet plorar.

art
4.11

Nem bairant la salzedada,
y herba blana nem petjent,
quina fresca l'aire escampa
quins encens llançan los camps,
que dolçment romingols trinan,
los aucells van despertant,
las sombras del bosc començan
a tenirse de llient blanc,
quin murmur las fonts promouhen,
quin soroll las fullas fan;
del safreig soch a la vora,
no goso pansa endevant,
qu'hermosa es la rentadora,
sento glassarsem las sanchs,
si enderrera toms ni'morb,
morirè si t'ris avant.

Ocult darrera las branças
que penján d'un alt desmay,
veig bellugarse una cosa,
¿que sera?, ¿que no sera?...
un brenol apar de vimep,
apar un llangollet blanc,

Sal vegada un cor de marbre
y haurà despat un infant.

Allà hi corre desseguida,
L'herba tendra n'è'm refant....

Entre mitj de tres rosers
que rosas brotan tot l'any,
y gronpat per l'aigua clara
d'un rèch que va clòt avall
ni ha un brodet de vimes,
hont arronsat hi ha somniant
un angelet i ay, qui encanta,
es ris y de tendres carns;
molt mel'contemplo y no m' canso
de mirar aquell infant,
però l'pensar ab ma infantera
del cor m' ha arrancat un ay,
ay tan cru qui al nin desperta,
ay tant dolç com son somniar.

Despert l'infantet, me miran
sos ullets que l'cel més blau,
falaguè y joyós somrialla,
te un somris qui és un encant.

- Diga m', nin que la benedicta
et guarda entre sos forats

diga m', nin que Deu te vetlla,
respon, brufi, si t'plau,
¿perque' aqui n'estas dormintre?
¿qui n'aqueix bloc t'ha desat?

- Eix bressol lo pastor porta,
a mi m' du' la mare al bras,
l'aigua que murmura m'brena,
lo desmay de dose m' fa'
y m' entretench si m' desporto
los sens tronchats tronçant,
desde l' cel lo pare m' guayta,
ja' n' ell dormint se mirar,
y eixos rossinyols que trinan
m' adormellen ab llurs cantos.

- ¿qui es ta mare? - ¿no l'heu vista
qui alla' roba esta' rentant?

- Iay, bon nin, si ella es ta mare
tas galletas vull besar,
si ta mare s' la que renta
deipatem acariciar.

i ay fill meu, tens mort lo pare,
no bon jove, no s' oritat,
es al cel, y alla' no hi mosen;
- pero aquell ja' no l'ocuria

mentres viques; — no, bon home,
si are y tot, l'he vist somniant,
— pro en la terra no tens pare
— ja n' tens a t'indrer, germa,
es deu, aquell deu que vetlla
pel qui viu en la horfandat,
— dels ulls llagrimes m'arrencas,
nin del cor, l'oh, ves somniant,
àngel que m'embaladespes,
viu tranquil, que jo me n'vaig
— sens patens no se adormirme
tant la mare m'hi ha abusat,
seume un pató al front y aneu en
qu'avi m'abre endur mis cors —
page set vos se do'gracias,
— nin a deu, — viviu en pau —
patens que sols lo cor llença
a un àngel van a parar.
o cosas de pople fan riure?
donchsas a mi me fan plorar.
5.

De molça petjant catifis,
y escollant lo soroll suau
que promouhen lo vent y arbres

dret al safreir vaig marxant,.....
i quins llavis la rentadora,
proviu son mes vius que l'coral.
I ay quins ulls tey... Bona jove,
la qu'ab l'aigua esten jugant,
tendra maretta d'un angel
que entre miy de roses jau,
escolteume, bona dona,
un cor vos esta parlant
soch pages y molt estimbo,
pages soch, per tant provi french.

Era un pich de inatinada
quant lo pople so deixat,
ab mon fluvio, vers la platja
encaminaba mon pas,
quant per entre las verdissas
veyentoo, quedat he esclau.

Soch l'esclau qu'a vostres plantos
hos demans libertat,
soch lo trovaire dels boschos
que sols per vos vol trovar,
soch l'amant, qu'ab front ben alta,
trenca' ho vol la viudetat

Vostre hermosa m'encanta,
y estimáros al cor plan;
Lo meu cap d'í barretina,
no heu de teme cap engany.
Jovenzét, sou jove encare,
marpen, no vinguen al mas,
que la que vos viuda creyau
fa poch, ab Deu s'ha casat.
i reparau s'ia corretja
de ma cintura al voltant?
a Deu he promes dur habit
fins qu' al cel se m'endura.
Ovideume, l'cor vos donb,
ja hos estimare en avant,
pero jo esser vostra esposa
trovaire no pot ser pas.
Si hermosa soch, contempleume,
si lletja no m'invien may,
guarden vostre cor alegre
que ja hos estich estimant.
Si el veurem hos do tristosa
no hos acosten may al mas,
si alegria y m'anyoren
al mas nen de tant en tant,

viure tranquils veientos,
alegre, no n' puch estar,
lo meu marit, la alegria
a' la fossa m' emporta.
— no plorau pas joveneta,
vostra cara alegre apar.
— Lagrimas que l' vent aipuga
de dolor no han sigut may,
tristeras que sol deu mira
sols la mort arrancara.
— En vos lo cor té esperança,
perdeula y recobrau pau;
— me feya l' veinat carada,
y el veinat be s' errara;
me croya la gent alegre
y estich trista sens plorar.
Marpeu vers a' la montanya,
feu ressonar vostres canto
que desde l' clot hont hi sento
mas orelles nos ouiran.
Veniu cada matinada
y feu lo fluvial sonar
que l' dolz so' adormira un angel
y una ciuda rosara.

Marxéu, jive, no m'heu jone,
mon amor es ja molt grant,
n'heu amant, y abandonaume...
esperois, vull arrencar
la més tendra campaneta
que s'branda en eix festiu puat...
prenentla qu'ab ella ho adons,
del cor meu lo vermell flam.
— deume un consol — i que dirian
la gent veientme casar?

— Oh cent gracies, bella cymia,
— a' Déu siau — i ay, a' Déu siau! —
i cosas de pople fan riure?
i quantas voltas fan plorar!

6.º

Dès que vaig deixar la viuda
consol per mi no he trobat,
no veientla, i que patèixo,
si no veiem suprim plegats.
i que m'importe anar pels boscos,
pels aucells fentme escoltar,
si del cor suspirs que Marxéu
s'estrellan contra l'rocam?
Prou a' voltas hi han pectoras

que m'ouïssen ab encant,
més, per ellas no gemo,go,
per ellas no se trovar.

¡Oh, que m'plau pels boscos viuror,
i que s'dolca la soletat!

Pel dir de la gent no s'cessa
la hermosa viuda del mas,
y jo com sols a' ella estimo
ab altre no m'puch casar.

¡Oh dir de la gent, que erias
només que cors desgraciats!.....

Voltejeume, gays floretas
que naixen arreu del prat,
si beben de mit rosada
de dia jo heu vull rosari;
vull viurer entre vosaltres,
sostre vull, tindre estrellat,
per frarets fileras d'arbres,
vull beurer aigua al brollar,
vull ser lo cantor dels boscos,
l'heren de la soletat,
viurer vull ben lluny dels homans,
sob, la vida vull passar;
las vilas desenganyo donan

los boscos no n' donan cap. —
I sencillas las floretas
duchen; od quentme alvirar,
— i coras de papule? fan riuor —
ab veus dolces, virginals;
y lo cor del poeta exclama
casi sempre fan plorar.

2 d' Octubre de 1873

